

Схема за оценяване на теста, 9. клас
БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА
 РЕПУБЛИКАНСКА ОЛИМПИАДА – 2023 г.

№	Тестови задачи	Отговори	Оценяване
1.	Съгласни ли сте със следните твърдения? Заградете с <u>Да</u> или <u>Не</u> срещу всяко от тях:	А) Не Б) Да В) Не Г) Не Д) Не	L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всеки правилен отговор.
2.	Към кой тип се отнася текстът? Подчертайте верния отговор:	А. Повествование	L/0/1 1 точка за верен отговор.
3.	Озаглавете текста.	(варианти) Българските опълченци на Шипка Българското опълчение Българите в борбата за Освобождението Българите и Руско-турската война	L/0/1/2 2 точки, ако заглавието отразява темата на текста. 1 точка, ако текстът е озаглавен по името на героя.
4.	Кои от тропите са употребени в текста? Запишете по един пример в съответните редове.	Сравнение: като лъвове Метафора: железни гърди Епитети: героична, бленувана, безпримерна, безрезервна Варианти	L/0/1/2/3 по 1 точка за всеки правилно даден пример.
5.	Коментирайте с 1-2 изречения следния израз от текста: Руснаците са разчитали на безвъзмездна помощ от страна на българите.	Командването на руската армия е разчитало/ Руснаците са разчитали на помощта на обикновените българи, които няма да искат да им се плаща за храната и за доброволния им труд в помощ на войската. варианти	L/0/1 1 точка за адекватен коментар. L/0/1 1 точка за добре формулирано(-и) изречение(-я). L/0/1 1 точка, ако няма правописни и пунктуационни грешки.
6.	А) Подберете и запишете към посочените думи по един антоним от текста: Б) Подберете и запишете към всяка дума по един синоним от текста:	А) онзи - този меко - твърдо скрива - показва студени - топли мир - война Б) важна – ценна гарантират - осигуряват голяма – огромна безброй – многобройни/много стремеж – желание/цел	L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всеки правилно подбран антоним. L/0/1/2/3/4/5 по 1 точка за всяки правилно подбран синоним.

7.	Срещу съответната буква запишете правилните форми на думите, поставени в скоби.	<p>А) Членна форма шофьора, автобусът, романа</p> <p>Б) Местоимения кого, чийто, някого</p> <p>В) Учтивa форма повикан, виждали, живели</p>	<p>L/0/1/2/3 по 1 точка за всяка една вярна форма.</p> <p>L/0/1/2/3 по 1 точка за всяка една вярна форма.</p> <p>L/0/1/2/3 по 1 точка за всяка една вярна форма.</p> <p>L/0/1 1 точка за променливо Я (живели).</p>
8.	Препишете изреченията, като поправите допуснатите правописни и пунктуационни грешки:	<p>Пред <u>с</u>градата чакаха няколко учени<u>ци</u> , за да се осведомят какви са оценките им от последните <u>четири</u> <u>изпита</u>. Директор<u>ът</u> излезе <u>със</u> списъка и го закачи на стената за обяви.</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5/6/7/8 по 1 точка за правилно поправена грешка.</p>
9.	Прочетете изречението и запишете верните твърдения от дадените в скобите:	<p><i>В началото на 19. век българските занаятчии и търговци припечелват добре и се стремят да организират по-добре живота си и това се отразява на общественото им поведение, на облеклото им, на строителството.</i></p> <p>(сложно смесено / четири изречения)</p>	<p>L/0/1 1 точка за верен отговор.</p> <p>L0/1 1 точка за верен отговор.</p>
10.	Определете глаголните времена на следните думи:	<p>Подреди - минало свършено време;</p> <p>Вечеряхме - минало несвършено време;</p> <p>Няма да ходят - бъдеще време;</p> <p>Щеше да вървиш - бъдеще време в миналото;</p> <p>Чели сме - минало неопределено време;</p> <p>Купувам – сегашно време;</p> <p>Беше прочела – минало предварително време;</p> <p>Ще сме говорили – бъдеще предварително време.</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5/6/7/8 по 1 точка за всеки правилен пример.</p>
11.	Запишете следното изречение, като преобразувате пряката реч в косвена:	<p>(варианти)</p> <p>В решителния момент на битката генерал Столетов извика/извикал / извиква силно на опълченците, че сега те трябва да покажат своята смелост, за да запазят прохода, и така да се реши изходът от войната.</p>	<p>L/0/1/2/3 1 точка за всеки правилно преобразуван глагол.</p> <p>L/0/1 1 точка за правилна употреба на личното местоимение.</p> <p>L/0/1 1 точка за правилно употребен съюз че.</p>

			L/0/1 1 точка за вярна пунктуация.
12.	Запишете от кои произведения са следните откъси и посочете авторите им:	А) „На прощаване в 1868“ (Христо Ботев); Б) „Българин да си остане“ (Нико Стоянов); В) „Българският език“ (Иван Вазов)	L/0/1/2/3 по 1 точка за всеки верен отговор. L/0/1/2/3 по 1 точка за всеки верен отговор.
13.	Посочете жанровете на следните произведения:	„Опълченците на Шипка“ - ода; „На она свят“ – разказ; „Криворазбраната цивилизация“ – сатира / комедия; „Изворът на Белоногата“ – поема; „Моята молитва“ – стихотворение; „Снаха“ – роман.	L/0/1/2/3/4/5/6 по 1 точка за всеки верен отговор.
14.	Свържете правилно авторите с техните творби:	Добри Чинтулов – „Българи юнаци“ Елин Пелин – „Сиромашка радост“ Пейо Яворов – „Арменци“ Христо Ботев – „Обесването на Васил Левски“ Иван Вазов – „Българският език“ Христо Смирненски – „Юноша“ Йордан Йовков – „Другоселец“	L/0/1/2/3/4/5/6/7 по 1 точка за всеки верен отговор.
15.	Попълнете празните места в изречението:	Гергьовден е един от най-важните <u>пролетни</u> празници за българите. Той се отбелязва на <u>6. май</u> . За <u>празничната</u> трапеза се коли или се купува <u>агне</u> , което се <u>пече/готви</u> . Свети Георги победоносец е покровител на <u>стадата/настирите/овчарите</u> и в България е празнуван като ден на <u>българската</u> армия. На този ден празнуват всички, които се казват <u>Георги или Гургана</u> .	L/0/1/2/3/4/5/6/7/8 по 1 точка за верен отговор.

<p>16.</p>	<p>„Народ, който помни, пази и предава своите традиции на следващите поколения има бъдеще.“ В кратък текст от 6 - 7 изречения изразете аргументирано мнението си (3 аргумента) по цитираната мисъл.</p>	<p>L/0/1/2 2 точки, ако личната оценка структурира целия текст (формулира се като теза или пък като логичен извод). 1 точка, ако е проявена лична оценка или отношение, но е само като декларация. L/0/1/2/3 по 1 точка за всеки един аргумент. L/0/3 3 точки за умението да аргументира. L/0/2 2 точки за добре свързан текст. L/0/3 3 точки за логично изграден текст разсъждение. L/0/1 1 точка, ако правописните грешки не са повече от 3. L/0/1 1 точка, ако пунктуационните грешки не са повече от 2.</p>
-------------------	--	--